

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119208515
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2119208515.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: U. W., nar. XX.XX.XXXX a D. W., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom J. Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov: O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, P. a U. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A.S. F. XX/XX, P., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, zastúpený JUDr. Vladimírom Fraňom, LL.M., advokátom, Haškova 18, Nové Mesto nad Váhom, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca maloletých proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 20. októbra 2020, č.k. 38P/60/2019-91, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., V. p o t v r d z u j e.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zveril maloleté deti U. a D. do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (výrok I.), otcovi maloletých určil povinnosť platiť výživné na maloletého U. a maloletého D. na každého v sume vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od 07.10.2019 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok II.), určil nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 07.10.2019 do 31.10.2020 na maloletého U. v sume 371,25 Eur a maloletého D. v sume 371,25 eur, ktoré sumy povolil otcovi zaplatiť do rúk matky v pravidelných mesačných splátkach po 15 eur na každého maloletého spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh (výrok III.), styk otca s maloletými deťmi neupravil (výrok IV.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka sa domáhala návrhom podaným na súd prvej inštancie úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom U. a D. tak, že títo budú zverení do jej osobnej starostlivosti a otcovi bude určené prispievať na výživu maloletého U. sumou 100 eur mesačne a maloletého D. sumou 50 eur mesačne, keď uviedla, že s otcom maloletých detí žili v spoločnej domácnosti do roku 2015, od tejto doby zabezpečuje výlučnú starostlivosť o deti sama, otec sa s deťmi nestretáva, neprispieva na ich výživu, má ešte jedno maloleté dieťa a to A., nar. XX.XX.XXXX, s ktorou je na rodičovskej dovolenke. Otec uviedol, že matka ho neinformuje o maloletých deťoch, o ich zdravotnom stave, o ich školskej dochádzke a iných skutočnostiach súvisiacich so životom maloletých. Uviedol, že je vo výkone trestu, kde od 12.09.2019 nepracuje, je študentom denného štúdia L. S.. Súhlasil so zverením maloletých matke, žiadal aby mu bolo určené výživné vo výške 30% zo

sumy životného minima. Súd zistil, že otec maloletých detí nastúpil výkon trestu odňatia slobody dňa 12.12.2018, predpokladaný koniec trestu má dňa 28.02.2023, nie je pracovne zaradený. Pracovne bol zaradený od marca do septembra 2019, za ktoré obdobie dostal čistý príjem 270,87 Eur. Z posledného pracoviska bol vyradený z dôvodu denného štúdia. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že maloleté deti U. a D. pochádzajú zo vzťahu ich rodičov, ktorí spolu nežijú viac ako 5 rokov, matka spolu s maloletými deťmi býva v rodinnom dome spolu so svojím partnerom, s ktorým má ďalšie maloleté dieťa A. narodenú v roku XXXX. Je zamestnaná s príjmom 700 - 750 Eur netto mesačne. Sú jej vykonávané zrážky zo mzdy z dôvodu exekúcie 200 - 250 Eur mesačne. Rodinný dom majú v prenájme, náklady mesačne na bývanie sú vo výške 600 Eur. Partner matky je zamestnaný s príjmom 1.200 -1.500 Eur mesačne, vlastní osobné motorové auto zn. Daewoo Kalos. Maloletý U. navštevuje 3. triedu a maloletý D. druhú triedu základnej školy v S.. Otec maloletých detí je ženatý, z manželstva pochádzajú dve maloleté deti S., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX, ktoré boli dočasne zverené do starostlivosti I. F. T. a H. O., keďže stará matka, ktorej boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, ich výchovu nezvládala a matka detí domácnosť opustila, na výživu ktorých otec prispieva sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Od 12.12.2018 je vo výkone trestu odňatia slobody, kde nie je pracovne zaradený, nakoľko absoljuje denné štúdium na gymnáziu. Maloleté deti sa nachádzajú v osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ne riadne stará a zverením do ktorej starostlivosti súhlasil aj otec. Výšku výživného súd určil v závislosti od príjmových a majetkových schopností rodičov po zhodnotení všetkých dôkazov a určil otcovi prispievať na výživu sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa s poukazom na § 62 ods. 3 zákona o rodine. V čase vyhlásenia rozhodnutia táto suma predstavuje 29,42 Eur mesačne. Súd prihliadal na tú skutočnosť, že otec maloletých detí má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom a je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody, kde je študentom denného štúdia strednej školy a jeho zárobkové možnosti sú aktuálne obmedzené. Keďže otec maloletých detí na ich výživu odo dňa podania návrhu matkou 07.10.2019 neprispieva žiadnou sumou, vznikol mu na výživnom za obdobie od 07.10.2019 do 31.10.2020 dlh vo výške 371,25 Eur na každé maloleté dieťa. Nedoplatok súd povolil otcovi v zmysle § 234 ods. 2 CSP zaplatiť v splátkach po 15 Eur mesačne popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok. Stretávanie otca s maloletými deťmi súd neupravil, nakoľko ani jeden z rodičov stretávanie upraviť nežiadal a za danej situácie, keď je otec vo výkone trestu odňatia slobody, to ani nie je reálne možné a vhodné. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie otec maloletých detí. Uviedol, že nesúhlasí s výrokmi II. a III. teda s určením výživného a určením nedoplatku na zročnom výživnom, keď uviedol, že súhlasí s výškou určeného výživného, avšak nesúhlasí s určením účinnosti od 07.10.2019 teda s tým, aby mu bola vyživovacia povinnosť určená odo dňa podania návrhu, t.j. 07.10.2019. Mal záujem prispievať na výživu detí už v priebehu konania. Za týmto účelom zaslal matke maloletých detí tlačivo na plnenie si vyživovacej povinnosti. Po vyplnení tohto tlačiva a priložení rodných listov detí by bolo zo strany otca prispievané na výživu maloletých detí cestou Ústavu na výkon trestu Hrnčiarovce nad Parnou. Matka však otcovi uvedené vyplnené tlačivo neposlala a tak fakticky zmarila možnosť prispievať na výživu maloletých detí. Za daných okolností sa otcovi javí nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi uložiť mu povinnosť platiť výživné na maloleté deti s účinnosťou od 07.10.2019. Otec taktiež namieťa vzniknutý nedoplatok, nakoľko od 02.04.2020 boli pojednávania odročené nie jeho zavinením ale v zmysle opatrení rezortu spravodlivosti v rámci ochrany pred COVID-19. Preto je názoru, že je rovnako v rozpore s dobrými mravmi požadovať od neho úhradu takto vzniknutého dlhu na výživnom.

3. Procesný opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie odporúča potvrdiť.

4. Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súhlasí s rozsudkom prvoinštančného súdu, nakoľko menovaný U. W. je povinný prispievať na svoje maloleté deti.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§

65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v časti určenia výživného a nedoplatku na zročnom výživnom vecne správny.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 38P/60/2019 je úprava rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom U., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, a to na základe návrhu matky, ktorá žiadala maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otcovi určiť výživné na maloletého U. sumou 100 Eur a maloletého D. sumou 50 Eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu, ktorý bol na súd prvej inštancie podaný dňa 07.10.2019.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého D. a maloletého U. na každého v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa s účinnosťou od 07.10.2019 a zároveň určený nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 07.10.2019 do 31.10.2020 na každého maloletého v sume 371,25 Eur, ktorý súd povolil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 15 Eur na každého maloletého spolu s bežným výživným.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutočný stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie náležite logicky aj presvedčivo zdôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

9. Na zdôraznenie správnosti tohto rozhodnutia odvolací súd dopĺňa iba nasledovné:

Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá dovtedy, kým deti nie sú schopné sami sa živiť. Ak si rodičia túto svoju zákonnú povinnosť neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa. V zmysle § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne, odo dňa začatia konania ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Z uvedeného teda vyplýva, že súd prvej inštancie správne určil vyživovaciu povinnosť a to v minimálnom rozsahu. Správne určil počiatok vyživovacej povinnosti a to odo dňa začatia súdneho konania v súlade so zákonom. Tvrdenia otca o nejakých dokladoch, ktoré mu mala matka podpísať, nepodpísala, sú právne irelevantné, keďže otec má vyživovaciu povinnosť zo zákona na svoje deti, bez ohľadu na to, či bola táto povinnosť určená súdom alebo nie. Pokiaľ by si bol túto svoju vyživovaciu povinnosť riadne plnil, nebol by mu vznikol nedoplatok na zročnom výživnom. Tvrdenia otca, že určenie vyživovacej povinnosti tak, ako ju určil súd prvej inštancie, je v rozpore s dobrými mravmi, takisto nie sú správne a relevantné a to aj s poukazom na ust. § 75 ods. 2 zákona o rodine.

10. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III. a v závislom výroku V. z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP za použitia ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

11. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).